

go ministra wojny lorda Kitchenera, telegram, oznajmiający o zwycięstwach oręza rosyjskiego na całej linii.

Z Turcji.

Francja wypowiedziała wojnę Turcji. W odpowiedzi na to, zarządziły władze tureckie zaarrestowanie wszystkich francuskich i angielskich okrętów, znachodzących się w chwili wypowiedzenia wojny w portach tureckich.

Francusko-angielska śródziemnomorska flota wojenna dokonywa bombardowania Dardaneli, lecz bez skutku.

Na morzu Czarnym armia serbska przystąpiła do ataku na Turków niekorzystnie. Gdy tureckie okręty wojenne musiały się cofnąć do Bosforu przed atakiem rosyjskiej floty czarnomorskiej. Na lądzie zaś u rosyjsko-tureckiej granicy, pokonali Turcy armię rosyjską pod mianem Karakilissa w Armenii.

Zupełne wyczerpanie Serbii.

Ze stolicy serbskiej Niszu, donoszą telegramy o ogromnych klęskach resztek armii serbskiej pod Kripani i Kostagnieć.

Po tych bitwach armia serbska prawie przestaje istnieć. Serbowie przyznają sami, że są już kompletnie wyczerpani i bezsilni, zwłaszcza że w Macedonii serbskiej szerzy się groźny bunt przeciw rządowi serbskiemu. Serbię czeka los Belgii.

Upadek Kiao-Chao.

Po trzymiesięcznym oblężeniu upadła niemiecka forteca (na wschodzie Chin) Tsing-Tau, a wraz z nią przeszła w ręce japońskie cała kolonia Kiao-Chao.

Dnia 19 sierpnia rozpoczęli Japończycy i Anglicy oblężenie tej warowni równocześnie z dwóch stron. Od strony morza bombardowały miasto i fortecę japońsko-angielskie okręty wojenne, zaś równocześnie od strony lądu zamknęła Tsing-Tau lądowa armia japońsko-angielska.

Siły walczących były nierówne, gdyż Anglicy ścignęli wszystkie swe wojska, jakimi rozporządzają na ziemiach chińskich, zaś Japończycy naruszając neutralność Chin, transportowali ustawicznie drogą lądową nowe wojska przeciw fortecy niemieckiej.

Przeciw tym przemożnym siłom przeciwników rozporządzali Niemcy wcale nie liczną załogą.

Wódz japoński generał Yamada rozpoczął w ostatni czwartek generalny atak na fortecę, która w piątek rano po rozpaczliwej obronie musiała się poddać — głównie z braku żywności.

Na pałacu komendanta Tsing Tau wywieszono białą chorągiew, poczem załoga poddała się bez najmniejszych zastrzeżeń. Generał Yamada zamieszkał w pałacu komendanta niemieckiego, zaś cała załoga niemiecka została wysłana w charakterze jeńców do Tokio.

Z powodu upadku Kiao-Chao rządy japoński, angielski i francuski wymieniły gratulacyjne telegramy.

STANY ZJEDNOCZONE PRZECIW JAPONII

Ambasada północno-amerykańska w Tokio wniosła u rządu japońskiego energiczny protest przeciw zamiarowi Japonii wysłania floty japońskiej na wody amerykańskie (na Ocean Spokojny) celem ścigania tamże okrętów niemieckich.

Protest, w nader ostrym tonie zredagowany grozi zerwaniem stosunków dyplomatycznych z Japonią, na wypadek podobnego naruszenia neutralności.

Coca i St. Catharina.

Kochani Bracia Rodacy!

Nadszedł dla nas czas wielki, obudzenia się ze snu stuletniej niewoli moskiewskiej. Dzwon z wieży Krakowskiej dzwoni na godzinę wielkich na ziemi Polskiej czynów. Ojczyzna nasza wstaje z grobu!

My na dalekiej brazylijskiej obczyźnie, czujemy się przeciw synami tej samej Matki-Polski, dlatego nieś musimy z za Oceanu pomoc Braci walczącej o wolność. W naszym Cocalu zarządziliśmy składkę na

Polski Skarb Wojskowy, skarbnikowi naszemu p. Angulskiemu zawdzięczamy, że tak znaczną zebraliśmy sumę i odesłaliśmy do kraju.

Oby i ten nasz »grosz wdowi« przyczynił się do wypędzenia podłego Moskala z Polski aż hen na lody Sybiru!

Ignacy Kubacki

Rio Vermelho 27/9.

W kolonii tutejszej dokonano karygodnego morderstwa na osobie porządnego i pracowitego kolonisty tutejszego Jana Kabusa.

Jan Laska, Józef Kabus i Leon Krasinski napadli z zemsty nieszczęśliwego i wystrzałami z rewolwerów położyli go trupem.

Wstyd i hańba, że pośród nas Polaków znajdują się jeszcze takie krwiożercze bestie.

Z poważaniem

Antoni Kabus

Palmira — Rio dos Patos.

Szanowna Redakcyo!

Proszę uprzejmie o umieszczenie w »Gazecie Polskiej« następującej korespondencji:

W naszej odległej kolonii nie dopisał w tym roku urodzaj. Żyto i pszenica kompletnie przepadły; kartofle ucierpiały też wiele. Ludzie ludzą się jeno sadząc kukurydzę i fasolę; gdyby i te zawiodły, mielibyśmy nędzę, dawno tu niewidzianą.

Zaznaczyć przytem muszę, że lud tu tejszy jest pracowity i zgodliwy — od 24 lat istnienia kolonii nie było jeszcze wypadku zabójstwa.

Mamy tu kapliczkę dość piękną, mamy też szkołę polską, starannie prowadzoną przez W. W. Siostry Rodz. Marii. Z nauki ich są wszyscy koloniści zadowoleni, lecz opłata za naukę jest bardzo mała, tylko 600 rs. miesięcznie od dziecka. Dotkliwie daje się nam odczuć brak księdza, gdyż pozabawieni jesteśmy w zupełności praktyk religijnych.

Nadmienić też mi wypada, że kolonia nasza, wprawdzie mała (około 60 numerów), jednakże ostatnimi czasy powiększa się znacznie i rozwija.

Albowiem w południowej jej stronie w kierunku Tryumfu, osiadło na przesiedlonych 3 mil 30 rodzin polskich; również w stronie północnej zamieszkało 20 naszych rodzin na gruntach zakupionych od Brazylijan. Chlubą kolonii naszej są bezsprzecznie nasi rodacy-przemysłowcy.

Na pierwszym miejscu podać muszę do wiadomości, że powstał tu niedawno pierwszy browar polski p. Stanisława Kęckiego.

Od kilku tygodni funkcjonuje jego browar stale wyrabiając piwo w dwóch gatunkach, wprost znakomite.

Przeszło 200 tuzinów tygodniowo sprzedaje się, z czego wynika że uczciwie i sumiennie sporządzony towar znajduje się odbiorców (Redakcyi naszej wiadomem jest to przedsiębiorstwo naszego Rodaka. Nie wątpimy, że przy fachowej wiedzy p. K. pierwszy polski browar w Paranie rozwinię się należy. Nie wątpimy, że rodacy okoliczni poprą młody interes polski w myśl zasady »swoją do swego«).

Dalszymi przedsiębiorcami Polakami są tu p. Ludwik Budkowski rymarz, p. A. Kozłowski kowal i p. Edmund Szumański szewc, p. J. Brudziński wendziarz i p. Ignacy Kwiatkowski piekarz.

Szczęście Boże pionierom przemysłu polskiego na naszej rdzennienniej polskiej kolonii.

St. Tekalewicz.

Ostatnie wiadomości.

Zdobycie Dunkerque.

Według ostatnich telegramów twierdza francuska Dunkerque miała zostać przez Niemców zdobytą.

Król Albert w Londynie.

Telegramy angielskie utrzymują, że król belgijski znajduje się obecnie w Londynie, gdzie niedawno odbywał konferencje z kilku belgijskimi mężami stanu.

Cholera w Austrii.

Brazylijski minister spraw zagranicznych, Dr. Lauro Mueller otrzymał urzędową wiadomość z Wiednia, że w czasie między 15 sierpnia a 26 października zanotowano w Austrii 1,314 wypadków cholery.

Na Polski Skarb Wojskowy

złożyli w redakcyi naszej O. O. Franciszkanie kwotę 20\$000, za co o fiarodawcom staropolskie »Bóg zapłać«.

OD REDAKCYI.

Pana Józefa Ścisłewskiego prosimy o jaknajprędze podanie adresu w jego własnym interesie.

LISTY do odebrania w redakcyi naszej mają p. p.: Jan Stalys, Józefa Sobotkow, Jan Waresmarerisk, Regina Nowacka, Julian Król, Adam Fakij, Jan Wilczyński, Stan. Rekiela, Ant. Walecik, Ignacy Wróbel, Michał Zdaniak, Michał Wandzura, Michał Botwina, Józef Matyszewicz.

Z Tow. „Sw. Stanisława“.

Zaprasza się wszystkich członków na walne zgromadzenie, 6 grudnia, na którym będzie obrany nowy zarząd.

Sekretarz S. Trojan.

Tow. „Łączność i Zgoda“

odbędzie walne zebranie dnia 15 go listopada o 2-iej godzinie po poł. w sali Tow. Tad. Ko ciuszki na które się zaprasza wszystkich członków, gdyż są ważne sprawy do załatwienia.

Jan Brzeziński, sekretarz.

Poszukuje miejsca

Mamka

do małego dziecka

Blizsza wiadomość: rua Misericordia 76.

Marya Dmyterko

Dyplomowana AKUSZERKA i masażystka

HELENA WERPACHOWSKA

z praktyką w szpitalu św. Łazarza i w klinice Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

W razie potrzeby udziela porad o każdej porze dnia i nocy. Przyjmuje do domu Panie na czas słabości.

Masaż leczniczy i kosmetyczny.

Telefon do sklepu Benjamins Loucas od godziny 6 ej rano do 8-iej wieczór.

Adres:

ul. Travessa da Ordem
(dawniej Assunguy) Nr. 67

ZEGARMISTRZ

REINALDO TAMPLIN

ul. Riachuelo 43. — Curytiba

Wykonywa wszystkie zamówienia w zakresie zegarmistrzostwa wchodzące. Przyjmuje również wszelkie najdelikatniejsze roboty z zakresu mechaniki. — Posiada na składzie obfity wybór okularów, ewikierów, szkieł i innych optycznych przyborów. Poleruje, szlifuje i umieszcza szkła i drogie kamienie. Poleca swój zakład względem Szanownej Publiczności.

Dobra okazja!

Kto zechce mieć dobre i eleganckie ubranie po cenach przystępnych, musi je zamówić u polskiego krawca Franciszka KURECKIEGO, przy ulicy Saldanha Marinho Nr. 129.

Wielki wybór towarów.

Wykonuje się ubrania męskie i damskie.

O niezwyklej sile leczniczej w poszczególnych wypadkach przez

„Isis Vitalin“

daje niżej podany list następujące świadectwa:

Ogólnie znany i poważany kupiec, p. Victorino de Souza Bacellar, zamieszkały niegdyś w Joinville, dziś w Rio Negro (Paraná), pisze do przyjaciela swego, sławnego lekarza Dra Wigandę Engelke, zamieszkałego dawniej również w Joinville a dziś w Blumenau — co następuje:

»Muszę oznajmić Panu o niezwyklej uleczeniu, które uskuteczniłem przy pomocy »Isis Vitalin«. Pan wie, że cieszyłem się zawsze dobrem zdrowiem, chociaż cierpiałem niekiedy na bole głowy, które bez wątpienia były następstwem mojej ustawicznej pracy przy biurku.

Jednakże ubiegłego roku dnia 25 sierpnia doznałem silnego zawrotu głowy wskutek czego musiano mnie wziąć na ręce i położyć do łóżka. Przez trzy miesiące pielęgnowano mnie bezskutecznie. Podczas tego uczuwałem jaknajdotkliwsze bole w całej głowie a szczególnie w skroni i w tyle głowy. W czwartym miesiącu choroby zalecił mi pewien przyjaciel »Isis Vitalin« a ja idąc za tym promykiem nadziei, zacząłem tego lekarstwa używać.

Dzięki Bogu i temu niezwyklej środkowi leczniczemu, uczulem wkrótce znaczną ulgę i zmniejszenie moich ogromnych cierpień. Już dnia 25 grudnia mogłem wstać z łóżka, w którym musiałem przeleżeć aż 4 miesiące; dziś te ciężkie chwile cierpień mam za sobą.

Jeszcze dziś używam tego wspaniałego środka leczniczego »Isis Vitalin«, przy używaniu którego czuję się z dnia na dzień czemraz silniejszym, zdrowszym i zdolniejszym do pracy.

Proszę Pana, jako drogiego przyjaciela, o szczególną łaskę wyrażenia zasłużonemu laboratorium »Isis« mego wdzięcznego pozdrowienia wraz z prośbą opublikowania tego listu dla dobra wszystkich cierpiących

Z pełnym szacunkiem

Victorino de Souza Bacellar

Rio Negro (Paraná) 23 stycznia 1914.

Na sprzedaż

Szakier 5 kartowy — 2½ akra ziemi wraz z domem murowanym stodołą nową, lasem i ogrodem o drzewach owocowych w pobliżu kościoła na kolonii Abranches 4—5 km. od Kurytyby.

Blizsza wiadomość w redakcyi.

Akuszerka

dyplomowana z Warszawy

Adela Gross

przyjmuje zamówienia w swej specjalności

rua Graciosa, Nr. 148

Dr. Med. JANINA NOWICKA

(lekarka)

Fakultetu Paryskiego.

Specjalność:

choroby kobiece i dziecięce.

Akuszerzya.

• Przyjmuje od 1. do 3. po południu.

Dr. GABRYEL NOWICKI

(lekarz)

Fakultetu Paryskiego.

Specjalność: choroby dróg moczowych, skóry i włosów. Choroby wewnętrzne. Choroby żołądkowe.

Przyjmuje od 3 do 5. po południu.

Rua Commendador Araujo, Nr. 69.

Fabryka

ram d. obrazów, oraz skład zwierciadeł,
obrazów i mebli.

BERNARD GROCHOCKI

Kurytyba — rua America 82.

Wykonuje się wszelkie roboty starannie,
po cenach umiarkowanych.

WARTAT STOLARSKI

meblowy i budowlany

Jan Ulandowski

ul. Augusto Stiefeld 55.

W zakres prac wchodzi roboty d. zwij,
o. ien, schożów, jakoteż meble od pojedyn-
czych do najwspanialszych, po wszel-
kich cenach.

Przyjmuje się obstarunki także i z po-
za Kurytyby.

Okulista**Dr. Juliusz Szymański**

Docent Uniwersytetu w Chicago (Am. Półn.)

przyjmuje chorych na *oczy, szy, nos i gardło* w Kurytybie
od 2-iej do 4-iej po poł. w biurze na Praça Tiradentes Nr. 11
Mieszkanie: *Fraça Osorio* Nr. 1.

Lecznica w Araukaryi pod nazwą

„Sanatorio Araucaria”

Chorzy z prowincyi mogą wprost zatrzymać się w Araukaryi.

Jedyna w Paranie

**POLSKA FABRYKA PAPIEROSÓW
I TUTEK,****IMPORT TYTONI**

z pierwszorzędnych fabryk

L. Szczerbowski

W TRES BARRAS — PARANA

Poleca Szan. Publiczności swe wyroby tyto-
niowe, jakoto papierosy z ustnikami:

„RIO TIGRE” mieszanina z tureckim tytoniem.

„TRES BARRAS” tytoń gojano, z tureckim.

„NORTAN”, „IDEAL”, „LUXO”.

Fabryka nagrodzona na wystawach kilkoma
medalami.

Dla PP. Kupców odpowiedni rabat.

Popierajmy polski przemysł!**BACZNOŚĆ****ROLNICY!**

Skoro chcecie osiągnąć obfite plony, musicie
wprowadzić do gleby te materiały pokarmowe,
które jej rośliny od-braty. To uskutecznia się
najłatwiej przez zastosowanie naszego **szlachet-
nego nawozu**, który okazał się wszędzie jako
wyborny i przysporzył niezrównane wyniki.
Nasze sztuczne nawozy, a przede wszystkim

GOTOWE MIESZANINY

pod żyto, owies, jęczmień, pszenicę, młję, wa-

rzywa, drzewa owocowe, wino, kwiaty i t. d.
złożone są ze składników, które naukowo zba-
dane, odpowiadają w zupełności praktycznemu
zastosowaniu i laty, you potrzebni gleby.

rosin nie węg a niał naszych chemicz-
nych nawozów i ich ogólnie, które od-
rzuć należy i zwraca się uwagę na naszą mar-
kę ochronną, która na każdym worku widocz-
na jest znakiem **(Pik - As)**.

Fernando Hackradt & C-ia. — Curityba.

Kantor i skład: Avenida Vicente Machado 21 23

Skrzynka pocztowa 15. — Adres telef. : „Hackratosa”

Posiadamy na składzie znakomicie udające się żyto letnie na zasiew.

KRAWIEC POLSKI**JAN FAUCZ**

poleca Szan. Rodakom swój pierwszorzędny polski Magazyn ubrań męskich.

Przyjmuje i wykonuje każdy rodzaj ubrania dla panów we wszystkich ko-
lorach i materyach pod gwarancją rzetelnej obsługi. — **Ceny przystępne.**

Przy ul. AMERICA, obok kościółka Rosario.

«Atlantica»

Telefon 395 Kurytyba Caixa post. 163

Atlantica Pilzen	cała flaszką	6 500
Atlantica Monachium, ciemne	"	6 500
Pa. anaeise, jasne	"	4 000
Coritibana, jasne	"	4 500
Iguassu, ciemne	"	4 000
Oulmbach leczniczy	pół flaszką	6 000
Bilz, nap. j. bez alkoholu	"	3 000
Gazeza, cytrynowa, ananasowa, malinowa i wiśniowa	"	2 000
Woda sodowa, w wysokim gatunku	"	2 000
Ginger-Ale, w wysokim gatunku	"	3 000
Gingibre	cała flaszką	2 500

Ceny za tuzin bez flaszek.

DOSTAWIA SIĘ DO DOMÓW.

Zamówienia przyjmuje się każdego dnia do godz. 9 wieczorem.

Skład kapeluszy**»VENUS«**

Sprzedaż detaliczna i hurtowna.

CENY UMIARKOWANE.

Dla p. Kupców rabat.

Stanisław Wojski
Curityba - Rua 15 de Novembro N. 18.

Posiada zawsze na
składzie: duży wybór ka-
peluszy, i parasoli wszelkich
gatunków dla mężczyzn, pan i
dzieci. Duży sortyment laszek, obuwia,
koszuł, krawatów, manszetów, kołnierzyków,
kamizelek zimowych, szkarpetek i t. p. rzeczy
Naprawia się parasole.
Każdy, kto chce kupić tanie i dobre towary powinien
odwiedzić ten skład.

Zakład Fotograficzny**„VOLK”**

Rua 15 de Novembro Nr. 72.

Wykonuje zdjęcia fotograficzne od najmniejszych formatów (mignon)
do wielkości naturalnej — Przyjmujemy zamówienia **ZDJĘĆ OSÓB** lub
WIDOKÓW nawet poza Kurytybą.

Fotografie wykonuje na najnowszym i najlepszym karlonowym papierze
Konkurencji się nie obawia — tak ze względu na cenę przystępną jakoteż
ze względu na sumienne i doskonałe wykończenie robót.

Zakład ten, najstarszy w całej Paranie, odznaczony niejednokrotnie
złotymi medalami na wystawach w których brał udział poleca się Sza-
nowanej Publiczności.

Carrapatos?**Bernas?**

Rodowcy bydła! Kolonizacji!

czytajcie

Isis-Bichorol

MARCA REGISTRADA

Środek niezawodny przeciwko pasożytom bydłowym
jak: podskórnym robakom wszelkiego rodzaju,
kleszczom, wszom, pchłom i t. p.

„Isis-Bichorol”

z powodu swoich właściwości desinfekcyjnych unie-
szkodliwości ukąszenia żmij i węzów.

Jest tani. Jedna flaszeczka kosztuje tylko **1\$600.**

w miejscu, bez opłaty przesyłki.

Nie wtrąca, nie psuje się chociaż jest w otwar-
tem naczyniu.

Dostać można wszędzie!